

СХВАЛЕНО

Рішенням педагогічної ради
Протокол № 1 від 31.08.2022

ЗАТВЕРДЖЕНО

Директор Наталія НІКІТЧЕНКО

Освітня програма

Красенівського навчально-виховного комплексу
«Дошкільний навчальний заклад-
загальноосвітня школа I-III ступенів»
Чорнобаївської селищної ради Черкаської області
для початкової освіти, 6-9 класів, 10-11 класів

на 2022/2023 навчальний рік

НАДАНО ЧИННОСТІ ТА ВВЕДЕНО В ДІЮ З 01.09.2022 РОКУ

Наказ від 31.08.2022 № 27-о

ЗМІСТ

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ	3
2. ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОГО НАВАНТАЖЕННЯ.	
ОСВІТНІ ГАЛУЗІ	6
3. ЦІЛІ ТА ЗАДАЧІ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ЗАКЛАДУ ОСВІТИ	8
4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ..	8
5.ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ	12
6. ВИМОГИ ДО ОСІБ, ЯКІ МОЖУТЬ РОЗПОЧИНАТИ ЗДОБУТТЯ ОСВІТИ В ЗАКЛАДІ ОСВІТИ	14
7. ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ	16
8. НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН ТА ЙОГО ОБҐРУНТУВАННЯ	21
9. ПОКАЗНИКИ РЕАЛІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ	25
10. Програмно-методичне забезпечення	26

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

Призначення закладу освіти - реалізація права дитини на здобуття дошкільної та повної загальної середньої освіти, її фізичний, розумовий і духовний розвиток, соціальну адаптацію та готовність продовжувати освіту на подальших етапах.

Основним засобом реалізації призначення закладу освіти є здійснення освітньої діяльності до загальноосвітніх програм дошкільної освіти та трьох ступенів освіти:

- I ступінь - початкова загальна освіта;
- II ступінь - базова загальна середня освіта;
- III ступінь - повна загальна середня освіта.

Основними засобами досягнення мети, виконання завдань та реалізації призначення закладу освіти є засвоєння здобувачами освіти обов'язкового мінімуму змісту загальноосвітніх програм.

Освітня програма розроблена закладом загальної середньої освіти на основі державних освітніх стандартів і типових освітніх навчальних програм, курсів, дисциплін. Педагогічний колектив керується вимогами нормативних актів, що визначають обов'язковий мінімум змісту та вимоги до рівня підготовки учнів за відповідною освітньою програмою.

Програму побудовано із врахуванням таких принципів:

- дитиноцентризму;
- узгодження цілей, змісту і очікуваних результатів навчання;
- науковості, доступності і практичної спрямованості змісту;
- наступності і перспективності навчання;
- взаємозв'язаного формування ключових і предметних компетентностей;
- логічної послідовності і достатності засвоєння учнями предметних компетентностей;
- можливостей реалізації змісту освіти через предмети або інтегровані курси;
- творчого використання вчителем програми залежно від умов навчання;
- адаптації до індивідуальних особливостей, інтелектуальних і фізичних можливостей, потреб та інтересів.

Актуальними для нової української школи є такі ідеї дитиноцентризму:

- відсутність адміністративного контролю, який обмежує свободу педагогічної творчості;

- активність учнів у навчальному процесі, орієнтація на інтереси та досвід учнів, створення навчального середовища, яке б перетворило навчання на яскравий елемент життя дитини;
- практична спрямованість навчальної діяльності, взаємозв'язок особистого розвитку дитини з її практичним досвідом;
- відмова від орієнтації навчально-виховного процесу на середнього школяра і обов'язкове врахування інтересів кожної дитини;
- виховання вільної незалежної особистості;
- забезпечення свободи і права дитини в усіх проявах її діяльності, врахування її вікових та індивідуальних особливостей, забезпечення морально-психологічного комфорту дитини;
- впровадження шкільного самоврядування, яке під свободою і самостійністю дитини передбачає виховання гуманістичних та демократичних ідей і світогляду, необхідних сучасному суспільству.

Освітня програма спрямована на всебічний розвиток дитини, її талантів, здібностей, компетентностей та наскрізних умінь відповідно до вікових та індивідуальних психофізіологічних особливостей і потреб, формування цінностей та розвиток самостійності, творчості, допитливості, що забезпечують її готовність до життя в демократичному й інформаційному суспільстві, продовження навчання в основній школі.

Освітня програма передбачає:

- забезпечення повноти, систематичності та усвідомленості знань, їх міцності та дієвості, що виражається в свідомому оперуванні ними, у здатності мобілізувати попередні знання для отримання нових, а також сформованість найважливіших як спеціальних, так і загально-навчальних умінь і навичок;
- формування основ соціальної адаптації та життєвої компетентності дитини;
- виховання елементів природодоцільного світогляду, розвиток позитивного емоційно-ціннісного ставлення до довкілля;
- утвердження емоційно-ціннісного ставлення до практичної та духовної діяльності людини, розвиток потреби в реалізації власних творчих здібностей дітей.

Освітня програма окреслює підходи до планування й організації єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом початкової, базової та повної загальної освіти.

Освітня програма визначає:

- загальний обсяг навчального навантаження, орієнтовну тривалість і можливі взаємозв'язки окремих предметів, факультативів, курсів за вибором тощо, зокрема їх інтеграції, а також логічної послідовності їх вивчення, які подані в рамках навчальних планів (додатки 1-3);
- очікувані результати навчання учнів, подані в рамках навчальних програм, які мають гриф «Затверджено Міністерством освіти і науки України» і розміщені на офіційному веб-сайті МОН;
- рекомендовані форми організації освітнього процесу та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти;
- вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за цією освітньою програмою.

Освітня програма розроблена на виконання /з урахуванням/:

*Закону України «Про освіту» (Прийняття від 05.09.2017. Набрання чинності 28.09.2017);

*Закону України «Про загальну середню освіту» (Прийняття 16.01.2020),

Для I ступеня (початкова освіта):

1, 2, 3,4 класи:

-Концепції “Нова українська школа”;

-Наказу МОН України від 23.03.2018 № 283 “Про затвердження Методичних рекомендацій щодо організації освітнього простору Нової української школи”;

-Постанови Кабінету Міністрів України №87 від 21.02.2018 «Про затвердження Державного стандарту початкової освіти» зі змінами (Постанова КМУ №688 від 24.07.2019р., № 898 від 30.09.2020);

-Наказу МОН України від 12.08.2022 № 743 "Про затвердження типових освітніх та навчальних програм для 1-2-х класів закладів загальної середньої освіти", за програмою Р.Б.Шияна;

- Наказ МОН України від 12.08.2022 № 743. "Про затвердження типових освітніх та навчальних програм для 3-4х класів закладів загальної середньої освіти", за програмою Р.Б.Шияна

-«Про затвердження методичних рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання учнів 1-4 класів закладів загальної середньої освіти» (наказ МОН України № 813 від 17.07.2021) .

Для II ступеня (базова загальна середня освіта):

6-9 класи:

-Постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392 «Про затвердження Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти».

-Наказу МОН України №405 від 20.04.2018 "Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня" (за Типовими освітніми програмами закладів загальної середньої освіти II ступеня, таблиця 1),

Для III ступеня (повна загальна середня освіта):

10/11 клас:

-Постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392 «Про затвердження Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти».

- Наказу МОН України "Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня" від 20.04.2018 № 408 у редакції наказу від 28.11.2019 № 1493 зі змінами (таблиця 2,3),

-Концепції профільного навчання в старшій школі , затвердженої наказом МОН України від 21.10.2013 № 1456

-Організація інклюзивного навчання-в 7 класі

- Порядку організації інклюзивного навчання у закладах загальної середньої освіти, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 15.09.2021 №957 зі змінами згідно з Постановою КМ [№ 483 від 26.04.2022](#)

II. ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОГО НАВАНТАЖЕННЯ. ОСВІТНІ ГАЛУЗІ.

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів на навчальний рік становить:

Для 1-4 класів-3080 год.

- 1 клас –700 год.

- 2 клас - 770 год.

- 3 клас –805 год.

-4 клас – 805 год.

- Для 6-9-х класів – 4025 годин:

-6 клас – 927,5 годин,

-7 клас – 1015 годин,

-8 клас – 1032,5 годин,

- 9 клас– 1050 годин

- Для 10-11-х класів – 2170 годин:

-10 клас – 1102,5 год.

-11 клас – 1067,5 год.

Перелік освітніх галузей для 1-4 класів

- Мовно-літературна (МОВ)
- Іншомовна освіта (ІНО)
- Математична (МАО)
- Природнича (ПРО)
- Технологічна (ТЕО)
- Інформатична (ІФО)
- Соціальна і здоров'язбережувальна (СЗО)
- Громадянська та історична (ГІО)
- Мистецька (МІО)
- Фізкультурна (ФІО)

Перелік освітніх галузей для школи II-III ступенів

- Мови і літератури
- Суспільствознавство
- Мистецтво
- Математика
- Природознавство
- Технології
- Здоров'я і фізична культура

Детальний розподіл тижневого навчального навантаження розкривається у **відповідних навчальних планах (додатки 1-3)**

Навчальні плани старшої школи реалізують зміст освіти, визначеного Державним стандартом , залежно від **обраного профілю навчання.**

В 2022/2023н.р. в 10, 11 класах профільний предмет-українська мова.

Освітня програма не включає освітні послуги, які надає заклад освіти за батьківські кошти.

III. ЦІЛІ ТА ЗАДАЧІ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ЗАКЛАДУ ОСВІТИ:

Перед закладом освіти поставлені такі цілі освітнього процесу:

- забезпечити засвоєння учнями обов'язкового мінімуму змісту початкової, основної, середньої (повної) загальної освіти на рівні вимог державного освітнього стандарту;
- гарантувати наступність освітніх програм усіх рівнів;
- створити основу для адаптації учнів до життя в суспільстві, для усвідомленого вибору та наступного засвоєння професійних освітніх програм;
- формувати позитивну мотивацію учнів до навчальної діяльності;
- забезпечити соціально-педагогічні відносини, що зберігають фізичне, психічне та соціальне здоров'я учнів;

Збереження здоров'я дітей належить до головних завдань закладу освіти. Тому формування навичок здорового способу життя та безпечної поведінки здійснюється не лише в рамках предметів "Фізична культура" та "Основи здоров'я", а інтегрується у змісті всіх предметів інваріантної та варіативної складових навчальних планів.

Для недопущення перевантаження учнів можливо враховувати їх навчання в закладах освіти іншого типу (художніх, музичних, спортивних школах тощо). За рішенням педагогічної ради при оцінюванні учнів дозволяється враховувати результати їх навчання з відповідних предметів (музика, фізична культура та ін.) у позашкільних закладах.

IV. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ.

Державні стандарти загальної середньої освіти – це вимоги до обов'язкових результатів навчання та компетентностей здобувача загальної середньої освіти відповідного рівня.

Метою повної загальної середньої освіти є всебічний розвиток, виховання і соціалізація особистості, яка здатна до життя в суспільстві та цивілізованій взаємодії з природою, має прагнення до самовдосконалення і навчання впродовж життя, готова до свідомого життєвого вибору, самореалізації, відповідальності, трудової діяльності та громадянської активності.

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державних стандартах, визначено завдання, які має реалізувати вчитель у рамках кожної освітньої галузі. Результати навчання повинні робити внесок у

формування ключових компетентностей учнів, окреслених Типовими освітніми програмами.

№ з/п	Ключові компетентності	Очікувані результати
1	Спілкування державною мовою	<p>Уміння: ставити запитання і розпізнавати проблему; міркувати, робити висновки на основі інформації, поданої в різних формах (у текстовій формі, таблицях, діаграмах, на графіках); розуміти, пояснювати і перетворювати тексти задач (усно і письмово), грамотно висловлюватися рідною мовою; доречно та коректно вживати в мовленні термінологію з окремих предметів, чітко, лаконічно та зрозуміло формулювати думку, аргументувати, доводити правильність тверджень; уникнення невірних іншомовних запозичень у спілкуванні на тематику окремого предмета; поповнювати свій словниковий запас.</p> <p>Ставлення: розуміння важливості чітких та лаконічних формулювань.</p> <p>Навчальні ресурси: означення понять, формулювання властивостей, доведення правил, теорем</p>
2	Спілкування іноземними мовами	<p>Уміння: здійснювати спілкування в межах сфер, тем і ситуацій, визначених чинною навчальною програмою; розуміти на слух зміст автентичних текстів; читати і розуміти автентичні тексти різних жанрів і видів із різним рівнем розуміння змісту; здійснювати спілкування у письмовій формі відповідно до поставлених завдань; використовувати у разі потреби невербальні засоби спілкування за умови дефіциту наявних мовних засобів; обирати й застосовувати доцільні комунікативні стратегії відповідно до різних потреб.</p> <p>Ставлення: критично оцінювати інформацію та використовувати її для різних потреб; висловлювати свої думки, почуття та ставлення; ефективно взаємодіяти з іншими усно, письмово та за допомогою засобів електронного спілкування; ефективно користуватися навчальними стратегіями для самостійного вивчення іноземних мов; адекватно використовувати досвід, набутий у вивченні рідної мови та інших навчальних предметів, розглядаючи його як засіб усвідомленого оволодіння іноземною мовою.</p> <p>Навчальні ресурси: підручники, словники, довідкова література, мультимедійні засоби, адаптовані іншомовні тексти.</p>

3	Математична компетентність	<p>Уміння: оперувати текстовою та числовою інформацією; встановлювати відношення між реальними об'єктами навколишньої дійсності (природними, культурними, технічними тощо); розв'язувати задачі, зокрема практичного змісту; будувати і досліджувати найпростіші математичні моделі реальних об'єктів, процесів і явищ, інтерпретувати та оцінювати результати; прогнозувати в контексті навчальних та практичних задач; використовувати математичні методи у життєвих ситуаціях.</p> <p>Ставлення: усвідомлення значення математики для повноцінного життя в сучасному суспільстві, розвитку технологічного, економічного й оборонного потенціалу держави, успішного вивчення інших предметів.</p> <p>Навчальні ресурси: розв'язування математичних задач, і обов'язково таких, що моделюють реальні життєві ситуації</p>
4	Основні компетентності у природничих науках і технологіях	<p>Уміння: розпізнавати проблеми, що виникають у довкіллі; будувати та досліджувати природні явища і процеси; послуговуватися технологічними пристроями.</p> <p>Ставлення: усвідомлення важливості природничих наук як універсальної мови науки, техніки та технологій. усвідомлення ролі наукових ідей в сучасних інформаційних технологіях</p> <p>Навчальні ресурси: складання графіків та діаграм, які ілюструють функціональні залежності результатів впливу людської діяльності на природу</p>
5	Інформаційно-цифрова компетентність	<p>Уміння: структурувати дані; діяти за алгоритмом та складати алгоритми; визначати достатність даних для розв'язання задачі; використовувати різні знакові системи; знаходити інформацію та оцінювати її достовірність; доводити істинність тверджень.</p> <p>Ставлення: критичне осмислення інформації та джерел її отримання; усвідомлення важливості інформаційних технологій для ефективного розв'язування математичних задач.</p> <p>Навчальні ресурси: візуалізація даних, побудова графіків та діаграм за допомогою програмних засобів</p>
6	Уміння вчитися впродовж життя	<p>Уміння: визначати мету навчальної діяльності, відбирати й застосовувати потрібні знання та способи діяльності для досягнення цієї мети; організовувати та планувати свою навчальну діяльність; моделювати власну освітню траєкторію, аналізувати, контролювати, коригувати та оцінювати результати своєї навчальної діяльності; доводити правильність власного судження або визнавати помилковість.</p> <p>Ставлення: усвідомлення власних освітніх потреб та цінності нових знань і вмінь; зацікавленість у пізнанні світу; розуміння важливості вчитися впродовж життя; прагнення до вдосконалення результатів своєї діяльності.</p> <p>Навчальні ресурси: моделювання власної освітньої траєкторії</p>

7	Ініціативність і підприємливість	<p>Уміння: генерувати нові ідеї, вирішувати життєві проблеми, аналізувати, прогнозувати, ухвалювати оптимальні рішення; використовувати критерії раціональності, практичності, ефективності та точності, з метою вибору найкращого рішення; аргументувати та захищати свою позицію, дискутувати; використовувати різні стратегії, шукаючи оптимальних способів розв'язання життєвого завдання.</p> <p>Ставлення: ініціативність, відповідальність, упевненість у собі; переконаність, що успіх команди – це й особистий успіх; позитивне оцінювання та підтримка конструктивних ідей інших.</p> <p>Навчальні ресурси: завдання підприємницького змісту (оптимізаційні задачі)</p>
8	Соціальна і громадянська компетентності	<p>Уміння: висловлювати власну думку, слухати і чути інших, оцінювати аргументи та змінювати думку на основі доказів; аргументувати та відстоювати свою позицію; ухвалювати аргументовані рішення в життєвих ситуаціях; співпрацювати в команді, виділяти та виконувати власну роль в командній роботі; аналізувати власну економічну ситуацію, родинний бюджет; орієнтуватися в широкому колі послуг і товарів на основі чітких критеріїв, робити споживчий вибір, спираючись на різні дані.</p> <p>Ставлення: ощадливість і поміркованість; рівне ставлення до інших незалежно від статків, соціального походження; відповідальність за спільну справу; налаштованість на логічне обґрунтування позиції без передчасного переходу до висновків; повага до прав людини, активна позиція щодо боротьби із дискримінацією.</p> <p>Навчальні ресурси: завдання соціального змісту</p>
9	Обізнаність і самовираження у сфері культури	<p>Уміння: грамотно і логічно висловлювати свою думку, аргументувати та вести діалог, враховуючи національні та культурні особливості співрозмовників та дотримуючись етики спілкування і взаємодії; враховувати художньо-естетичну складову при створенні продуктів своєї діяльності (малюнків, текстів, схем тощо).</p> <p>Ставлення: культурна самоідентифікація, повага до культурного розмаїття у глобальному суспільстві; усвідомлення впливу окремого предмета на людську культуру та розвиток суспільства.</p> <p>Навчальні ресурси: математичні моделі в різних видах мистецтва</p>

10	Екологічна грамотність і здорове життя	<p>Уміння: аналізувати і критично оцінювати соціально-економічні події в державі на основі різних даних; враховувати правові, етичні, екологічні і соціальні наслідки рішень; розпізнавати, як інтерпретації результатів вирішення проблем можуть бути використані для маніпулювання.</p> <p>Ставлення: усвідомлення взаємозв'язку окремого предмета та екології на основі різних даних; ощадне та бережливе відношення до природних ресурсів, чистоти довкілля та дотримання санітарних норм побуту; розгляд порівняльної характеристики щодо вибору здорового способу життя; власна думка та позиція до зловживань алкоголю, нікотину тощо.</p> <p>Навчальні ресурси: навчальні проекти, завдання соціально-економічного, екологічного змісту; задачі, які сприяють усвідомленню цінності здорового способу життя</p>
----	--	--

- Очікувані результати навчання **здобувачів початкової освіти** подано за змістовими лініями і співвіднесено за допомогою індексів з обов'язковими результатами навчання, визначеними Державним стандартом початкової освіти. Змістові лінії кожної освітньої галузі в межах циклу реалізуються паралельно та розкриваються через «Пропонований зміст», який окреслює можливий навчальний матеріал, на підставі якого будуть реалізовані очікувані результати навчання та відповідні обов'язкові результати навчання.

На основі поданих очікуваних результатів навчання вчитель/ вчителька може формулювати індивідуальні результати навчання учня/ учениці відповідно до опанування ним/ нею конкретного вміння, таким чином відстежуючи поступ учня за конкретний проміжок часу

Оскільки освітня програма ґрунтується на компетентнісному підході, теми / тези рубрики «Пропонований зміст» не передбачають запам'ятовування учнями визначень термінів і понять, а активне конструювання знань, розвиток умінь та формування уявлень через досвід практичної діяльності.

- Очікувані результати навчання (знаннєвий, діяльнісний та ціннісний компоненти) **здобувачів базової та старшої шкіл** подано в рамках навчальних програм.

V. ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ.

Контроль і оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти здійснюються на суб'єктних засадах, що передбачає систематичне відстеження їхнього індивідуального розвитку у процесі навчання. За цих умов контрольно-оцінювальна діяльність набуває для здобувачів формувального характеру. Контроль спрямований на пошук ефективних шляхів поступу кожного здобувача у навчанні, на визначення особистих

результатів здобувачів, не передбачає порівняння із досягненнями інших і не підлягає статистичному обліку з боку адміністративних органів.

Упродовж навчання **в початковій школі** здобувачі освіти опановують способи самоконтролю, саморефлексії і самооцінювання, що сприяє вихованню відповідальності, розвитку інтересу, своєчасному виявленню прогалин у знаннях, уміннях, навичках та їх корекції.

Відповідно до п.28 Державного стандарту початкової освіти отримання даних, їх аналіз та формулювання суджень про результати навчання учнів здійснюється в процесі формувального та підсумкового (тематичного та завершального) оцінювання.

Формувальне оцінювання має на меті: підтримати навчальний розвиток дітей; вибудувати індивідуальну траєкторію їхнього розвитку; діагностувати досягнення на кожному з етапів процесу навчання; вчасно виявляти проблеми й запобігати їх нашаруванню; аналізувати хід реалізації навчальної програми й ухвалювати рішення щодо корегування програми і методів навчання відповідно до індивідуальних потреб дитини; мотивувати прагнення здобути максимально можливі результати; виховувати ціннісні якості особистості, бажання навчатися, не боятися помилок, переконання у власних можливостях і здібностях.

Підсумкове оцінювання передбачає зіставлення навчальних досягнень здобувачів освіти з обов'язковими результатами навчання, визначеними Державним стандартом та освітньою програмою.

Здобувачі початкової освіти проходять державну підсумкову атестацію в 4 класі, яка здійснюється лише з метою моніторингу якості освітньої діяльності закладу освіти та (або) якості освіти. Завдання для державної підсумкової атестації здобувачів освіти розроблюються з урахуванням компетентнісного підходу.

Оцінювання результатів навчання здобувачів освіти 1-4 класів здійснюється відповідно до наказу МОН України № 813 від 17.07.2021 «Про затвердження методичних рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання учнів 1-4 класів закладів загальної середньої освіти» .

Результати оцінювання особистісних надбань учнів у 1-4 класах рекомендовано виражати вербальною оцінкою, об'єктивних результатів навчання у 1-2 класах – вербальною оцінкою, у 3-4 класах –рівневою оцінкою за вибором закладу (рішення педради від **31.08.2022 протокол № 1**) Рівень результату навчання визначається з урахуванням динаміки його досягнення та позначається буквами – «початковий» (П), «середній» (С), «достатній» (Д), «високий» (В).

Оцінювання навчальних досягнень учнів 6-11 класів здійснюється за 12-бальною системою (шкалою), відповідно до **наказу МОН України від 13.04.2011 № 329** «Про затвердження Критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів (вихованців) у системі загальної середньої освіти» та за Орієнтовними вимогами оцінювання навчальних досягнень учнів із базових дисциплін у системі загальної середньої освіти.

VI. ВИМОГИ ДО ОСІБ, ЯКІ МОЖУТЬ РОЗПОЧАТИ ЗДОБУТТЯ ОСВІТИ В ЗАКЛАДІ ОСВІТИ.

Початкова освіта здобувається, як правило, з шести років (відповідно до Закону України «Про освіту»). Діти, яким на 01 вересня поточного навчального року виповнилося 7 років, повинні розпочинати здобуття початкової освіти цього ж навчального року. За програмою Р.Б.Шияна діти, яким на 1 вересня поточного навчального року не виповнилося шести років, можуть розпочинати здобуття початкової освіти цього ж навчального року за бажанням батьків або осіб, які їх замінюють, **якщо їм виповниться 6 років до 1 грудня поточного року.**

Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття початкової освіти з іншого віку та базової середньої освіти за інших умов .

Вимоги до дітей, які розпочинають навчання у початковій школі, мають враховувати досягнення попереднього етапу їхнього розвитку.

Період життя дитини від п'яти до шести (семи) років (старший дошкільний вік) визначається цілісною зміною її особистості, готовністю до нової соціальної ситуації розвитку. Пріоритетом цього процесу є формування і розвиток базових особистісних якостей дітей: спостережливості, допитливості, довірливості поведінки, міжособистісної позитивної комунікації, відповідальності, діяльнісного і різнобічного освоєння навколишньої дійсності та ін. Потенційно це виявляється у певному рівні готовності дитини до систематичного навчання – фізичної, соціальної, емоційно-ціннісної, пізнавальної, мовленнєвої, творчої.

Зберігаючи наступність із дошкільним періодом дитинства, початкова школа забезпечує подальше становлення особистості дитини, її фізичний, інтелектуальний, соціальний розвиток; формує здатність до творчого самовираження, критичного мислення, виховує ціннісне ставлення до держави, рідного краю, української культури, пошанування своєї гідності та інших людей, збереження здоров'я.

При наборі дітей до 1 класу (I ступінь навчання) батьки (законні представники), надають:

- заяву (встановленого школою зразка) одного з батьків (законних представників) на ім'я директора про зарахування дитини до школи;
- копію свідоцтва про народження дитини;
- згода на обробку персональних даних;
- медичні документи про допуск учня до дитячого колективу (довідка встановленого зразка) та карту щеплень.

Дата прийому заяв на зарахування до 1 класу - до **31 травня**. Комплектування 1 класу завершується 31 серпня поточного року.

Базова середня освіта здобувається, як правило, після здобуття початкової освіти. Діти, які здобували початкову освіту, на 1 вересня поточного навчального року повинні розпочинати здобуття базової середньої освіти цього ж навчального року.

Здобувати профільну середню освіту можуть особи, які завершили здобуття базової середньої освіти.

- **Переведення учнів до 10 класу (III ступінь навчання)** відбувається за заявою батьків відповідно до Порядку переведення учнів (вихованців) закладу загальної середньої освіти до наступного класу, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України 14.07.2015 № 762 (у редакції наказів Міністерства освіти і науки України від 08.05.2019 № 621 та від 01.03.2021 № 268),

Комплектування 10 класу завершується **31 серпня поточного року**.

При зарахуванні учнів протягом навчального року на усі ступені навчання батьки (законні представники), надають:

- заяву (встановленого школою зразка) одного з батьків (законних представників) на ім'я директора про зарахування дитини до школи;
- копію свідоцтва про народження дитини;
- згода на обробку персональних даних;
- медичні документи та карту щеплень;
- особову справу з попереднього місця навчання.

Відповідно до ст.18 Закону України «Про загальну середню освіту», на виконання постанови КМУ за № 684 від 13.09.17 р. (п.11-13) та **наказу МОН за № 367 від 16.04.18р** в закладі освіти здійснюється зарахування /відрахування/ учнів до /зі/ складу школи через накази по закладу освіти та відповідні записи в Алфавітній книзі – на підставі заяв батьків учнів (законних представників). Класні керівники систематично ведуть облік відвідування занять учнями.

За наказом МОНУ № 1493 від 28.11.19р. рішення про вибір профільного предмета (профільних предметів) приймає заклад освіти,

враховуючи освітні потреби учнів та батьків.

VII. ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

Режим роботи закладу освіти :

- мова навчання – українська;
- режим навчання – п'ятиденний;
- навчання однозмінне;

Форми здобуття загальної середньої освіти в Красенівському НВК:

- інституційна -очна (в класних кімнатах на базі закладу освіти)
- індивідуальна (педагогічний патронаж)
- інклюзивне навчання
- індивідуальна (екстернатна)
- з використанням технологій дистанційного навчання (на період НС та/або карантинних обмежень)-відповідно до Тимчасового порядку організації роботи закладу освіти в період карантину в зв'язку з поширенням COVID-19, затвердженого педрадою протокол № 1 від 31.08.2020 року, відбувається на затверджених платформах.

У зв'язку з введенням воєнного стану заклад переходить на дистанційну форму навчання. Під час дистанційного навчання вчителі та здобувачі освіти користуються такими платформами: Classroom, ZOOM, Viber.

В 2022/2023н.р.-початок занять о 8.45 год. для 1-11 класів

- **тривалість уроків** у початковій школі, основній та старшій школах, **тривалість перерв** встановлено відповідно до Закону України «Про загальну середню освіту, у відповідності до Санітарного регламенту для закладів загальної середньої освіти:

1кл-35 хв., 2-4 класи- 40 хв., 5-11 класи- 45 хв.

Факультативні заняття, курси за вибором, індивідуальні та групові заняття проводяться в період основних занять із обов'язковою перервою за затвердженим розкладом.

Відповідно Закону України „Про освіту” кожен навчальний рік розпочинається 1 вересня святом - День знань. **Структура навчального року** (тривалість навчальних занять, поділ на семестри та режим роботи) встановлюються навчальним закладом у межах часу, передбаченого робочим навчальним планом. Тривалість канікул протягом навчального року не повинна становити менш як 30 календарних днів . (Структура навчального року визначена в навчальному плані)

На початку вересня, не менше 2 тижнів - буде проведено діагностичне вивчення рівня знань та коригуюче навчання учнів 2-11 класів за темами Навчальних програм попереднього навчального року. Передбачено в календарно-тематичних планах зазначити уроки повторення (за курс

попереднього навчального року), уроки на свіжому повітрі (форма, тип, вид - за вибором вчителя), уроки узагальнення та систематизації знань наприкінці кожного навчального семестру.

Згідно статті 12 р.ІІ Закону України „Про Освіту” навчальний рік закінчується проведенням державної підсумкової атестації випускників початкової, основної школи, яка може здійснюватися в різних формах, визначених законодавством, зокрема у формі ДПА.

Створення ситуації успіху, сприятливих умов для повноцінної діяльності кожної дитини – основна мета, що покладена в основу технологій навчання. Незважаючи на розмаїття нововведень, основною формою організації навчальної діяльності залишається урок.

Основними формами організації освітнього процесу є **різні типи уроку:**

- урок формування компетентностей;
- урок розвитку компетентностей;
- урок перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей;
- урок корекції основних компетентностей;
- комбінований урок.

Також формами організації освітнього процесу можуть бути екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, конференції, форуми, спектаклі, брифінги, квести, інтерактивні уроки (уроки-«суди», урок-дискусійна група, уроки з навчанням одних учнів іншими), інтегровані уроки, проблемний урок, відео-уроки тощо.

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісний підхід, який передбачає постійне включення учнів до різних видів навчально-пізнавальної діяльності, а також практична спрямованість процесу навчання. Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньопредметних зв'язків і наскрізних змістових ліній.

Виокремлення в навчальних програмах наскрізних ліній ключових компетентностей спрямоване на формування в учнів здатності застосовувати знання й уміння у реальних життєвих ситуаціях.

Виокремлюються такі наскрізні лінії ключових компетентностей:

- «Екологічна безпека й сталий розвиток»,
- «Громадянська відповідальність»,
- «Здоров'я і безпека»,
- «Підприємливість і фінансова грамотність».

Наскрізна лінія	Коротка характеристика
Екологічна безпека й сталий розвиток	<p>Формування в учнів соціальної активності, відповідальності та екологічної свідомості, готовності брати участь у вирішенні питань збереження довкілля і розвитку суспільства, усвідомлення важливості сталого розвитку для майбутніх поколінь.</p> <p>Проблематика наскрізної лінії реалізується через завдання з реальними даними про використання природних ресурсів, їх збереження та примноження. Аналіз цих даних сприяє розвитку бережливого ставлення до навколишнього середовища, екології, формуванню критичного мислення, вміння вирішувати проблеми, критично оцінювати перспективи розвитку навколишнього середовища і людини. Можливі уроки на відкритому повітрі.</p>
Громадянська відповідальність	<p>Сприятиме формуванню відповідального члена громади і суспільства, що розуміє принципи і механізми функціонування суспільства. Ця наскрізна лінія освоюється в основному через колективну діяльність (дослідницькі роботи, роботи в групі, проекти тощо), яка поєднує окремі предмети між собою і розвиває в учнів готовність до співпраці, толерантність щодо різноманітних способів діяльності і думок.</p> <p>Вивчення окремого предмета має викликати в учнів якомога більше позитивних емоцій, а її зміст — бути націленим на виховання порядності, старанності, систематичності, послідовності, посидючості і чесності. Приклад вчителя покликаний зіграти важливу роль у формуванні толерантного ставлення до товаришів, незалежно від рівня навчальних досягнень.</p>
Здоров'я і безпека	<p>Завданням наскрізної лінії є становлення учня як емоційно стійкого члена суспільства, здатного вести здоровий спосіб життя і формувати навколо себе безпечне життєве середовище.</p> <p>Реалізується через завдання з реальними даними про безпеку і охорону здоров'я (текстові завдання, пов'язані з середовищем дорожнього руху, рухом пішоходів і транспортних засобів). Варто звернути увагу на проблеми, пов'язані із ризиками для життя і здоров'я. Вирішення проблем, знайдених з «ага-ефектом», пошук оптимальних методів вирішення і розв'язування задач тощо, здатні викликати в учнів чимало радісних емоцій.</p>
Підприємливість і фінансова грамотність	<p>Наскрізна лінія націлена на розвиток лідерських ініціатив, здатність успішно діяти в технологічному швидкозмінному середовищі, забезпечення кращого розуміння учнями практичних аспектів фінансових питань (здійснення заощаджень, інвестування, запозичення, страхування, кредитування тощо).</p> <p>Ця наскрізна лінія пов'язана з розв'язуванням практичних завдань щодо планування господарської діяльності та реальної оцінки власних можливостей, складання сімейного бюджету, формування економного ставлення до природних ресурсів.</p>

Навчання за наскрізними лініями реалізується насамперед через:

- організацію освітнього середовища — зміст та цілі наскрізних тем враховуються при формуванні духовного, соціального і фізичного середовища навчання;
- окремі предмети — виходячи із наскрізних тем при вивченні предмета проводяться відповідні трактовки, приклади і методи навчання, реалізуються предметні, класові та загальношкільні проекти;
- предмети за вибором;
- курси за вибором, факультативи;
- роботу за проектами;
- роботу гуртків

Спільними для всіх ключових компетентностей є такі **вміння**: читання з розумінням, уміння висловлювати власну думку усно і письмово, критичне та системне мислення, творчість, ініціативність, здатність логічно обґрунтовувати позицію, вміння конструктивно керувати емоціями, оцінювати ризики, приймати рішення, розв'язувати проблеми, співпрацювати з іншими особами.

З метою засвоєння нового матеріалу та розвитку компетентностей в школі II та III ступеня крім уроку проводяться навчально-практичні заняття. Ця форма організації поєднує виконання різних практичних вправ, експериментальних робіт відповідно до змісту окремих предметів, менш регламентована й має акцент на більшій самостійності учнів в експериментальній та практичній діяльності.

Перевірка та/або оцінювання досягнення компетентностей крім уроку може здійснюватися у формі заліку, контрольного, навчально-практичного заняття.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

У закладі широко впроваджуються інформаційно-комунікативні технології. Застосування ІКТ в освітньому процесі базується на загальному розумінні зміни ролі інформації та принципах інформаційної взаємодії в різних напрямках освітньої діяльності. Серед засобів, що можуть використовуватись, мультимедійні презентації, проекти, онлайн тести, програмні засоби навчання та інше. Це дозволяє формувати позитивну мотивацію учнів до навчальної діяльності, критичне і логічне мислення, вміння приймати рішення, співпрацювати в команді.

Розподіл навчальних годин за темами, розділами, вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у програмі.

Великого значення на сьогоднішній день набуває аспект **педагогіки партнерства між всіма учасниками освітнього процесу**.

Педагогіка партнерства (співробітництва) ґрунтується на принципах гуманізму й творчого підходу до розвитку особистості. Її метою бачимо створення нового гуманного співтовариства. Головним завданням педагогіки партнерства вбачаємо:

- подолання інертності мислення,
- перехід на якісно новий рівень побудови взаємовідносин між учасниками освітнього процесу.

Це завдання реалізовується у спільній діяльності учителя й учнів, учителя й батьків, що передбачає взаєморозуміння, єдність інтересів і прагнень з метою особистісного розвитку школярів.

Принципи партнерства:

- повага до особистості;
- доброзичливість і позитивне ставлення;
- довіра у відносинах;
- діалог – взаємодія – взаємоповага;
- розподілене лідерство (проактивність, право вибору та відповідальність за нього, горизонтальність зв'язків);
- принципи соціального партнерства (рівність сторін, добровільність прийняття зобов'язань, обов'язковість виконання домовленостей).

Утілюючи ідеї педагогіки партнерства, вчителю необхідно використовувати в своїй роботі не тільки стандартні методи організації навчально-виховного процесу, але в більшій мірі виявляти ініціативу і будувати навчання і виховання таким чином, щоб дитина була постійно залучена до спільної діяльності. Як інструменти педагогіки партнерства можна використовувати цікаві й захоплюючі розповіді, відверту бесіду, справедливу і незалежну оцінку, заохочення творчих успіхів, особистий приклад, зустрічі з цікавими людьми, спільний пошук рішень, спільні суспільно корисні справи, благодійні акції тощо.

VIII. НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН ТА ЙОГО ОБГРУНТУВАННЯ

Гранична наповнюваність класів відповідає Закону України „Про загальну середню освіту”.

Середня наповнюваність по школі - **9,5 учнів**

Мережа класів та контингент учнів

	Клас	К-ть учнів
	1	5
	2	7
	3	8
	4	11
1-4 класи	4	31
	5	9
	6	8
	7	8
	8	11
	9	11
5-9 класи	5	46
	10	7
	11	10
10-11 класи	2	17
Всього	11	94

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальних планах (додатки 1- 3).

Навчальне навантаження на учня у всіх класах витримано в межах норми.

Додаток 1
до освітньої програми I ступеня,
складений відповідно до таблиці 1
Типової освітньої програми
початкової освіти НУШ-2,
розробленою під керівництвом Шияна Р. Б.,
(наказ МОН № 1272 від 08.10.2019,
наказ МОН № 1273 від 08.10.2019)

Навчальний план початкової освіти

Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах			
	Кількість учнів у класах			
	1	2	3	4
	5	7	9	10
Українська мова	5	5	5	5
Іноземна мова (англ.м)	2	3	3	3
Математика	3	3	4	4
Я досліджую світ	7	8	7	7
Інформатика			1	1
Мистецтво	2	2	2	2
Фізична культура	3	3	3	3
Разом	19+3	21+3	22 +3	22+3
Варіативна складова				
Курси за вибором				
«Читаємо, розуміємо, творимо»	1	1		
«Каліграфія з елементами мовлення»			1	
«Елементи геометрії»				1
Гранично допустиме тижневе навантаження на учня	20	22	23	23
всього	23	25	26	26

Додаток 2
до освітньої програми II ступеня,
складений відповідно до таблиці 1
Типової освітньої програми
(наказ Міністерства освіти і науки
України від 20.04.2018 №405)

Навчальний план II ступеня (6-9 кл.)

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень			
		Кількість учнів у класах			
		6кл.	7кл.	8 кл.	9 кл.
Інваріантна складова		8	7+1	11	11
Мови і літератури	Українська мова	3,5	2,5	2	2
	Українська література	2	2	2	2
	Англійська мова	3	3	3	3
	Зарубіжна література	2	2	2	2
Суспільствознавство	Історія України	1	1	1,5	1,5
	Всесвітня історія	1	1	1	1
	Основи правознавства	-	-	-	1
Мистецтво	Музичне мистецтво	1	1		
	Образотворче мистецтво	1	1		
	Мистецтво			1	1
Математика	Математика	4	-		
	Алгебра		2	2	2
	Геометрія		2	2	2
Природознавство	Природознавство		-		
	Біологія	2	2	2	2
	Географія	2	2	2	1,5
	Фізика	-	2	2	3
	Хімія	-	1,5	2	2
Технології	Трудове навчання	2	1	1	1
	Інформатика	1	1	2	2
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	1	1	1	1
	Фізична культура	3	3	3	3
РАЗОМ		26,5+3	28+3	28,5+3	30+3
Варіативна складова					
Курси за вибором	«Українознавство»		1	1	
Індивідуальні консультації та групові заняття					
Гранично допустиме навчальне навантаження на учня		26,5	29	29,5	30
ВСЬОГО		29,5	32	32,5	33

Додаток 3
до освітньої програми III ступеня,
складений відповідно до таблиці 2,3
Типової освітньої програми
(наказ Міністерства освіти і науки
України від 20.04.2018 № 408 в
редакції наказу МОНУ від 28.11.2019 № 1493)

Навчальний план для III ступеня

	Предмети Інваріантна складова	Кількість годин на тиждень	
		10 кл. Профільний предмет- українська мова (10 учнів)	11 кл. Профільний предмет- українська мова (10 учнів)
	Базові предмети		
1	Українська мова	4	2
2	Українська література	2	2
3	Зарубіжна література	1	1
4	Іноземна мова (англійська)	2	2
5	Історія: Україна і світ	3	3
6	Громадянська освіта	2	0
7	математика	3	3
8	Біологія і екологія	2	2
9	Географія	1,5	1
10	Фізика і астрономія	3	4
11	Хімія	1,5	2
12	Фізична культура	3	3
13	Захист України	1,5	1,5
	Вибірково-обов'язкові предмети	3	3
14	Інформатика	2	2
15	Технології	-	1
16	Фінансова грамотність	1	-
	Разом	29,5+3	28,5+3
	Варіативна складова	1	2
Індивідуальні заняття та консультації			
	Англійська мова		1
	математика	1	1
	Гранично допустиме тижневе навантаження на учня	30,5	30,5
	Всього фінансується (без урахування поділу класу на групи)	33,5	33,5

ІХ. ПОКАЗНИКИ РЕАЛІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

Одним з головних стратегічних завдань цієї Освітньої програми є впровадження Державного стандарту початкової освіти, нових навчальних програм для 10-11 класів, які почали діяти у 2018-2019 навчальному році. Адже ці документи мають новий зміст, спрямований на формування компетентностей в учнів, дотриманням діяльнісного та компетентнісного підходів, реалізацією інтегрованого навчання та вперше формувального оцінювання в початковій школі.

Всі ці параметри постійно перебуватимуть в зоні особливої уваги як з боку адміністрації школи, так і з боку батьків, які перебувають з нами в партнерських відносинах.

На рівні закладу розроблена система показників (внутрішній моніторинг), що дозволяє судити про те, наскільки ефективно реалізується освітня програма. При цьому об'єктами, механізмами та термінами контролю є:

- кадрове забезпечення освітньої діяльності (підвищення кваліфікації педагогічних працівників (форма проходження на вибір учителя) – не менше 150 годин протягом 5 років, атестація – 1 раз на 5 років, добровільна сертифікація, участь у різних методичних заходах, конференціях, вебінарах, семінарах, конкурсах, тренінгах, онлайн-курсах, дистанційне навчання – протягом року);
- навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності (наявність документів, визначених нормативно-правовими актами з питань освіти, необхідної кількості підручників та навчально-методичної літератури з усіх навчальних дисциплін для самостійної роботи – 2 рази на рік);
- матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності;
- якість проведення навчальних занять (вивчення системи роботи педагогічних працівників – 1 раз на 5 років, тематичний контроль знань, класно-загальноючий контроль – за потребою);
- моніторинг досягнення здобувачами освіти результатів навчання (компетентностей) (вивчення рівня навчальних досягнень з предмета – 1 раз на рік, циклу предметів – за потребою, освітньої галузі – 1 раз на 5 років, різні види оцінювання, що відповідають «Загальним критеріям оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти у системі загальної середньої освіти», які є обов'язковою складовою навчальної програми з предмета - на кожному уроці), тематичне – в кінці кожної теми, семестрове – в кінці кожного семестру, річне – в кінці року, державна підсумкова атестація – в

кінці навчального року, результати участі у предметних та творчих конкурсах різного рівня – протягом навчального року, участь у спортивних змаганнях – протягом навчального року, інтелектуальних випробовуваннях – протягом навчального року);

- продовження навчання (аналіз вступу здобувачів освіти)

Х. Програмно-методичне забезпечення

Для виконання освітніх програм закладу освіти на 2021/2022 навчальний рік передбачено використання, затверджених Міністерством освіти і науки України, навчальних програм з усіх предметів інваріативної частини; курсів за вибором і факультативів варіативної складової, що забезпечує інтеграцію загальноосвітніх (основних і додаткових) програм, у єдину освітню програму, що дозволяє одержати запланований результат освіти - "модель" випускника.

*Лист МОНУ № 1/9530-22 від 19.08.2022 " Інструктивно-методичні рекомендації щодо організації освітнього процесу та викладання навчальних предметів у закладах загальної середньої освіти у 2022/2023 навчальному році».

